

Sygn. akt I S 1/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2017r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia SA Tomasz Ślęzak

Sędziowie SA Lucyna Świdowska- Pilis

SA Joanna Naczyńska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017r. na posiedzeniu niejawnym

skargi A. P.

o stwierdzenie przewlekłości w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w T. pod sygn. akt IX C 1996/14 i przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. akt III Cz 1648/15 oraz III Ca 394/16 z powództwa A. P. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o zapłatę

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w Katowicach sygn. akt III Ca 394/16;
2. przyznać skarżącemu A. P. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach 2.000 (dwa tysiące) złotych;
3. oddalić żądania skargi w pozostałym zakresie;
4. zwrócić skarżącemu kwotę 100 (sto) złotych uiszczoną tytułem opłaty sądowej od skargi.

SSA Joanna Naczyńska SSA Tomasz Ślęzak SSA Lucyna Świdowska-Pilis

Sygn. akt I S 1/17

UZASADNIENIE

A. P. domagał się stwierdzenia, że w postępowaniu prowadzonym przed Sądem Rejonowym w T. pod sygn. akt IX C 1968/14, a następnie przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. akt III Cz 1648/15 doszło do przewlekłości postępowania i przyznania z tytułu tej przewlekłości od Skarbu Państwa zadośćuczynienia w kwocie 10.000zł, a nadto domagał się zalecenia Sądowi Okręgowemu podjęcia odpowiednich czynności. Przewlekłości skarżący upatrywał w tym, iż sprawa toczy się od 9 maja 2014r., a apelacja pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego, wniesiona 22 lipca 2015r. nadal nie została rozpoznana.

Udział w sprawie w imieniu Skarbu Państwa zgłosił Prezes Sądu Rejonowego w T. i Prezes Sądu Okręgowego w Katowicach, wnosząc o oddalenie skargi.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Podstawą rozstrzygnięcia skargi są przepisy ustawy z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. nr 179, poz. 1843 ze zm.). Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 2 tej ustawy skarga o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy nastąpiło naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki jest zasadna jeżeli postępowanie to trwa dłużej niż to

konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a tę długotrwałość należy oceniać przez pryzmat terminowości i formalnej prawidłowości podjętych czynności sądowych, przy uwzględnieniu charakteru sprawy, stopnia faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenia dla osoby, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowania się uczestników postępowania, a w szczególności uczestnika, który zarzucił przewlekłość postępowania.

Oceniając, w aspekcie tych kryteriów tok czynności sądowych podjętych w sprawie, prowadzonej przed Sądem Rejonowym w T. pod sygn. IXC 1996/14 (skarżący błędnie wskazał sygn. IX C 1668/14), a następnie przed Sądem Okręgowym w Katowicach pod sygn. III Cz 1648 i III Ca 394/16, Sąd Apelacyjny ustalił, iż pozew A. P. pierwotnie został skierowany do postępowania upominawczego, przy czym 14 lipca 2014r. zostało wydane zarządzenie o braku podstaw do wydania nakazu zapłaty i skierowaniu sprawy do postępowania zwykłego, zaś postanowieniem z 30 lipca 2014r. Sąd Rejonowy sprawę przekazał – z uwagi na zgłoszone w pozwie żądanie przeprosin - Sądowi Okręgowemu, jako właściwemu rzeczowo. Po doręczeniu odpisów tego postanowienia stronom, akta zostały przekazane Sądowi Okręgowemu w dniu 3 września 2014r. Pismem datowanym na 17 września 2014r. powód cofnął pozew w zakresie żądania przeprosin i rozszerzył powództwo o odszkodowanie do kwoty 2.000zł. Postanowieniem z 24 września 2014r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w zakresie roszczenia niemajątkowego (przeprosin), zaś części obejmującej roszczenie o odszkodowanie sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w T., gdzie w dniu 23 października 2014r. zarejestrowano ją pod sygn. I C 1996/14 i wezwano powoda do uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 30zł. Wezwanie to zostało doręczone powodowi 12 listopada 2014r. W odpowiedzi na to zarządzenie powód wyjaśnił, iż opłacił już pozew w dniu 27 lipca 2014r. Przewodniczący w dniu 18 listopada 2014r. podjął czynności, które doprowadziły do przekazania opłaty (przebiegowania jej z sum budżetowych Sądu Okręgowego w Katowicach) oraz wezwał powoda do przedłożenia odpisu pisma rozszerzającego powództwo. Zarządzenie to powód wykonał w dniu 26 listopada 2014r. Zarządzeniem z 28 listopada 2014r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 16 stycznia 2015r. W związku z nieprawidłowym działaniem operatora pocztowego, powód nie odebrał przesyłki zawierającej odpis odpowiedzi na pozew, dlatego też - na wniosek powoda - rozprawę odroczone do dnia 11 marca 2015r., umożliwiając mu odniesienie się do treści odpowiedzi na pozew. Na rozprawie w dniu 11 marca 2015r. przeprowadzono dowody z dokumentów i dopuszczono dowód z przesłuchania stron, a w celu przeprowadzenia tego dowodu rozprawę odroczone na 15 kwietnia 2015r. Na tej rozprawie przesłuchany został powód, Przewodniczący zamknął rozprawę. Wyrok został ogłoszony w terminie publikacyjnym - 29 kwietnia 2015r. Obie strony złożyły wnioski o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Termin do sporządzenia uzasadnienia wyroku, na wniosek sędziego referenta, został przedłużony przez Prezesa Sądu do 17 czerwca 2015r. Powód odebrał odpis wyroku wraz z uzasadnieniem 10 lipca 2015r., a pełnomocnik pozwanej 8 lipca 2015r. Obie strony wniosły apelację od wyroku – apelacja powoda wpłynęła 21 lipca 2015r., a apelacja pozwanej (nadana 22 lipca 2015r.) – 27 lipca 2015r. Zarządzeniem doręczonym 4 sierpnia 2015r. powód został wezwany do opłacenia apelacji. W międzyczasie, 27 lipca 2015r. zarządzono doręczenie powodowi odpisu apelacji pozwanej, a 18 sierpnia 2015r. zarządzono doręczenie pozwanej odpisu apelacji powoda. Postanowieniem z 14 września 2015r. Sąd Rejonowy odrzucił apelację powoda, jako nieopłaconą, stwierdzając iż powód uiścił jedynie 30zł, podczas gdy opłata od apelacji wynosiła 60zł (5% od wartości przedmiotu zaskarżenia, tj. od kwoty 1.200zł). Pozwany zaskarżył to postanowienie. Zarządzeniem doręczonym 6 października 2015r. wezwany został do wniesienia opłaty od zażalenia w kwocie 30zł. Opłatę tę uiścił, w związku z czym zarządzono doręczenie pełnomocnikowi pozwanej odpisu zażalenia (odpis doręczono 19 października 2015r.). Akta z zażaleniem przedłożono Sądowi Okręgowemu w Katowicach w dniu 13 listopada 2015r. Przewodniczący Wydziału Odwoławczego po dwóch miesiącach (28 stycznia 2016r.) skierował sprawę na posiedzenie niejawnie w celu rozpoznania zażalenia. Zażalenie powoda zostało rozpoznane 22 marca 2016r., a odpisy postanowienia Sądu Okręgowego doręczone zostały powodowi i pełnomocnikowi pozwanej 14 kwietnia 2016r. W dniu 21 kwietnia 2016r. Przewodniczący Wydziału Odwoławczego zarządził zarejestrowanie apelacji pozwanej w rep. III Ca 394/16. Termin rozprawy apelacyjnej wyznaczył 24 listopada 2016r. – na dzień 22 marca 2017r. W dniu 30 grudnia 2016r. powód wniósł skargę na przewlekłość postępowania.

Przedstawiony tok procedowania wskazuje na to, iż w postępowaniu rozpoznawczym i międzyinstancyjnym prowadzonym przez Sąd Rejonowy w T. nie doszło do przewlekłości postępowania. Sąd ten podejmował bez rażącej zwłoki czynności celowe, zmierzające do rozstrzygnięcia sprawy. Rozpoznanie zażalenia powoda na postanowienie

odrzucające jego apelację zajęło Sądowi Okręgowemu 4 miesiące i zgodzić się należy, że było ono długotrwałe, niemniej nie nosiło ono znamion rażącej przewlekłości. Natomiast przymiot rażąco przewlekłego należy przypisać postępowaniu apelacyjnemu prowadzonemu przed Sądem Okręgowym w Katowicach, wywołanym apelacją pozwanej, jako że termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony dopiero po roku od przedłożenia akt i na termin 22 marca 2017r. (zatem sprawa zostanie rozpoznana po ponad 1,5 roku od przedłożenia akt z apelacją). Wprawdzie tak odległy termin spowodowany był ilością spraw oczekujących na nadaniem im biegu, niemniej nie jest to okoliczność, która zwalniałaby Skarb Państwa od odpowiedzialności za przewlekłość postępowania, jako że odpowiada on za właściwe zorganizowanie i funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości.

Mając na względzie powyższe okoliczności - w oparciu o art. 12 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 powoływanej wyżej ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - Sąd Apelacyjny stwierdził, że w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Katowicach pod sygn. akt III Ca 394/16 nastąpiła przewlekłość oraz przyznał skarżącemu od Skarbu Państwa 2.000zł, uznając tę kwotę za rekompensatę odpowiednią do okoliczności, wartości przedmiotu sporu i okresu zaistniałej przewlekłości, w związku z czym oddalił skargę w zakresie dalej idącego żądania zapłaty. Jako, że nie doszło do przewlekłości w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, a Sąd Okręgowy wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej, to Sąd Apelacyjny oddalił skargę w pozostałym zakresie, w tym także w zakresie żądania wydania Sądowi Okręgowemu zaleceń co do dalszego toku procedowania. O zwrocie skarżącemu opłaty od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

SSA Joanna Naczyńska SSA Tomasz Ślęzak SSA Lucyna Świdorska-Pilis